

π. Αντώνιος Καλιγέρης: Πρώτα και κύρια είμαστε σύζυγοι!

/ [Γνώμες](#)

Πρίν από λίγες ημέρες, σέ μιά ομάδα γονέων, άκούστηκε τό παράπονο: «Κουράστηκα νά μέ κρίνουν τά πεθερικά μου καί οί γονεΐς μου γιά τήν άνατροφή πού δίνω στά παιδιά μου. Κουράστηκα μέ τήν κριτική αύτή εΐτε γίνεται μέ λόγια εΐτε μέ νεύματα».

Δέν μέ αΐφνιδίασε τό παράπονο αύτό γιατί τό έχω άκούσει πολλές φορές. Τόσες πού νομίζω ότι άποτελεΐ ένα άπό τά πεδία διαμάχης τών γενεών!

Έκείνο όμως πού προκαλεΐ άπορίες εΐναι γιατί ύπάρχει αύτό τό πεδίο διαμάχης. Τί

προσπαθοῦμε νά αποδείξουμε; Θεωρῶ πώς καί οἱ δύο πλευρές ἔχουν πολλά τά ὁποῖα ὅμως δέν ἔχουν σχέση μέ τήν ἀγωγή τῶν παιδιῶν. Οἱ μεγαλύτεροι προσπαθοῦν νά αποδείξουν ὅτι τά κατάφεραν, ἐνῶ οἱ νεώτεροι ὅτι τά καταφέρνουν μιά χαρά χωρίς τούς μεγαλύτερους. Πρόκειται γιά ἕναν ἀνταγωνισμό πού ἀποδεικνύει ἀπό μιά ἄλλη πλευρά τήν παιδοκεντρικότητα τῆς ἐλληνικῆς οἰκογένειας καθώς καί τίς ἀνασφάλειες τῶν ἐνηλίκων.

Ἡ ἀνατροφή τῶν παιδιῶν μετατρέπεται ἀπό πεδίο συνάντησης τῶν γενεῶν σέ ὥρο μέτρησης τῆς ἐπιτυχίας τῶν μεγαλυτέρων.

Ἡ ἀγωνία ὅλων γιά τήν ἀνατροφή τῶν παιδιῶν καταλήγει νά εἶναι ἄδικη γιά τό ἴδιο τό παιδί. Μετατρέπεται στή συνείδησή μας σέ παιδί «Μεσσίας». Χωρίς νά τό καταλαβαίνουμε ἀνατρέφουμε γενιές παιδιῶν τά ὁποῖα ἀπό τή γέννησή τους εἶναι φορτωμένα μέ γιγᾶντιες, σέ σχέση μέ τίς δυνατότητές τους, προσδοκίες. Οἱ γονεῖς περιμένουν ἕνα παιδί, ὅπως κάποτε ἡ ἀνθρωπότητα περίμενε τόν πραγματικό Μεσσία, γιά νά γίνει τελικά αὐτό πού ἐκεῖνοι θέλουν!

Μιά ἀντίστοιχη ἀντίληψη, ἡ ὁποία συνδέεται μέ τήν προηγούμενη παρατήρηση, προκύπτει ἀπό τήν ἄποψη πού ἔχουν πάρα πολλοί γονεῖς ὅτι, δηλαδή, ἡ σωστή διαπαιδαγώγηση περνᾷ ἀπό τόν δρόμο τῶν ὑποχρεώσεων καί τῆς ὑπερ-ἀπασχόλησης καί ὄχι τῆς μετάδοσης ἢ τῆς ἔμπνευσης τῶν παιδιῶν καί τῆς δημιουργικότητας.

Τά παιδιά, παρατηροῦν οἱ εἰδικοί, πάσχουν ἀπό τήν ὑπερβολική βοήθεια πού προσφέρουν οἱ γονεῖς τους. Ἀπό τό εἶδος τῆς ἀνατροφῆς πού ὀνομάστηκε «ἀνατροφή ἐλικόπτερο», ἐξαιτίας τῆς προσπάθειας τῶν γονέων νά ὑπαγορεύουν κάθε βῆμα στό παιδί τους ἀλλά καί νά ἱκανοποιοῦν προκαταβολικά κάθε ἀνάγκη του.

Ἡ μεγάλη πλειοψηφία ἀνδρῶν καί γυναικῶν εἰσέρχεται στόν γάμο γιά νά ἐκπληρώσει ἕνα καθῆκον. Εἶναι ἐνδεικτική ἡ ἀπάντηση τῆς συντριπτικῆς πλειοψηφίας αὐτῶν πού ἀπαντοῦν στό ἐρώτημα

«Γιατί θέλεις νά παντρευτεῖς»; «Μά, γιά νά κάνω (ἴσως νά κάνουμε) παιδιά!»

Στατιστικά ἔχει ἀποδειχθεῖ σήμερα ὅτι ἡ κυριότερη αἰτία σύναψης γάμου εἶναι ἡ ἐπιθυμία γέννησης ἐνός παιδιοῦ.

Ὁ ἔρωτας καί ἡ ὁμορφιά τῆς παρουσίας του, ἡ ἀνθοφορία τῆς ἀγάπης μοιάζει νά κλείνεται ἐκτός τῶν συζυγικῶν διαμερισμάτων. Ὁ γάμος καί ἡ ἀνατροφή συνδέονται μόνο μέ ὑποχρεώσεις, εὐθύνες καί καθήκοντα.

Ἡ δημιουργία, ἡ ωραιότητα τῆς κοινῆς πορείας, ἡ χαρά τῆς ἀνάπτυξης; Εἶναι δυσεύρετες ἔννοιες στό καθημερινό οἰκογενειακό λεξιλόγιο.

Ὅμως ἡ σπορά συχνά ζητᾷ νά περπατήσουμε μέσα στά αὐλάκια τοῦ χωραφιοῦ τό ὁποῖο συχνά κρύβει ἀνατροπές! Τήν ἀνατροπή πού κομίζει ὁ ἄνθρωπος πού μεγαλώνει, ὁ ὁποῖος ἔχει τή φροντίδα μας, τό ἐνδιαφέρον μας ἀλλά καί τίς δικές του ἀπόψεις οἱ ὁποῖες συχνά μᾶς δυσκολεύουν.

Οἱ σύζυγοι δέν τεκνογονοῦν. Μέ ἄλλα λόγια δέν ἀποκτοῦν ἀπλά παιδιά ἀλλά ποιοῦν! Τό ρῆμα ποιῶ τό χρησιμοποιοῦμε ὅταν θέλουμε νά ὑπογραμμίσουμε ὅτι κάτι τό δημιουργοῦμε, δέν μᾶς προέκυψε. Ἡ λέξη ποίηση παράγεται ἀπό τό ἴδιο ρῆμα. Οἱ γονεῖς δέν γεννοῦν ἀπλά ἀλλά δημιουργοῦν, διαμορφώνουν, ἀνατρέφουν. Χρειάζεται ἐδῶ νά προσέξουμε ἀκόμα ἓνα σημαντικό σημεῖο. Ἡ ποιητική λειτουργία τῶν γονέων ἐνῶ ξεκινᾷ μέ τή γέννηση τοῦ παιδιοῦ, συνδέεται ἄμεσα μέ τήν ποιότητα τῆς συζυγικῆς σχέσης. Ἐπειδή συνδιαμορφώνουν, δημιουργοῦν, εἶναι ποιητές τῆς συζυγίας τους, μποροῦν νά γίνουν ποιητές-γονεῖς. Ἀλλωστε αὐτή τή σχέση ὑπογραμμίζει καί ἡ πρώτη εὐχή τοῦ γάμου «...ὅτι σόν θέλημά ἐστίν ἡ ἔννομος συζυγία καί ἡ ἐξ αὐτῆς παιδοποιΐα...». Ἡ ἔννομος συζυγία εἶναι μιᾶς διπλῆς ὀψεως ἔκφραση. Ἐνῶ φαίνεται ὅτι μιᾷ γιά τήν κατά νόμο συζυγία, ἀναφέρεται στή σύμφωνα μέ τίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ συζυγία. Διαβάζοντας τό ἀποστολικό κείμενο τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Γάμου, τό ὁποῖο εἶναι ἀπόσπασμα ἀπό τήν πρὸς Ἐφεσίους Ἐπιστολή τοῦ ἀπ. Παύλου, ἀντιλαμβανόμαστε εὐκολα ὅτι κυριαρχεῖ ἡ ἀγάπη τοῦ ἀνδρα πρὸς τή γυναῖκα ἡ ὁποία ἔχει πρότυπο τήν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ πρὸς τήν Ἐκκλησίαν Του. Μᾶς βοηθᾷ καί ὁ ἅγ. Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος ὅταν γράφει: «Γνώρισμα τῆς μητέρας δέν εἶναι ἡ γέννηση τῶν παιδιῶν, γιατί εἶναι δῶρο τῆς φύσεως, ἀλλά ἡ ἀνατροφή τῶν παιδιῶν, γιατί αὐτό ἐξαρτᾷται ἀπό τήν ἐλεύθερη ἀπόφασή της... Δέν κάνει λοιπόν τή γυναῖκα πραγματική μητέρα ἡ γέννηση παιδιῶν ἀλλά ἡ καλή ἀνατροφή τους».

Ἀκούγεται συχνά αὐτό. «Θέλω τό παιδί μου νά...» ἢ «θέλω νά ἀποκτήσω ἓνα παιδί ἀλλά ὁ... ἄλλος (ὁ σύζυγος) δέν θέλει». Ἡ ἀκόμα «πηγαίνουμε στήν πρώτη τάξη» ἢ «δίνουμε ἐξετάσεις».

Ποῦ βρίσκεται τό κακό σέ ὅλα αὐτά; Ἡ ἀπάντηση εἶναι πολύ ἀπλή. Στή μετακύληση τοῦ κέντρου βάρους ἀπό τή συζυγική σχέση στή γονεϊκή. Ἡ ὁποία μέ τή σειρά της ὀδηγεῖ στήν ἐπίσης λανθασμένη ἀντίληψη: Οἱ γονεῖς ἀνεξάρτητα ἀπό τήν ποιότητα τῆς συζυγικῆς τους σχέσης μποροῦν νά διαπαιδαγωγήσουν τό παιδί τους κινούμενοι μέ πυξίδα τό καλό του. Ἄς σκεφθοῦμε ὅμως: ποιοί εἶναι οἱ παράγοντες πού καθορίζουν τό καλό του παιδιοῦ; Ἡ ἐποχή, δηλαδή οἱ ἱστορικό-κοινωνικές συνθηκες, οἱ ἀξίες ἢ κάτι ἄλλο;

Ἡ συζυγική ζωή εἶναι ἓνα πεδίο διαλόγου, δημιουργικότητας, συμμετοχῆς, ὑπέρβασης τοῦ «ἐγώ» καί διαμόρφωσης τοῦ «ἐμεῖς». Αὐτό τό πεδίο εἶναι τό ἔδαφος στό ὁποῖο μποροῦν νά καρποφορήσουν τά παιδιά μας. Σέ αὐτό τό πεδίο καλλιεργεῖται καί διαμορφώνεται ὁ σεβασμός γιά κάθε ἄνθρωπο καί γιά τό ἄλλο φύλο, ἡ κατανόηση τῆς ἀξίας τοῦ ἑαυτοῦ καί τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, ἡ ἀγάπη, ἡ χαρά, ἡ μακροθυμία, ἡ ἔμφαση στίς ἀξίες καί πάρα πολλά ἀκόμα.

Ἄς προσθέσουμε ἐδῶ ὅτι οἱ Ἐπιστῆμες τῆς Ἀγωγῆς ἀλλά καί πολλοί ἄλλοι μιλοῦν γιά τή δύναμη τοῦ παραδείγματος. Τά παιδιά μας δέν μαθαίνουν ἢ δέν πείθονται ἀπό τά λόγια μας ἀλλά ἀπό τίς πράξεις μας. Ἀπό τόν τρόπο, τήν εἰλικρίνεια μέ τήν ὁποία βιώνουμε τίς ἀξίες πού προτάσσουμε.

Ἀπό τό βιβλίο «ΛΙΓΟ ΠΡΙΝ ΤΟ ΤΕΛΟΣ... ΜΙΑ ΝΕΑ ΑΡΧΗ» τοῦ Πρωτοπρεσβυτέρου Ἀντωνίου Καλλιγέρη, τῶν ἐκδόσεων «Ἀρχονταρίκι».

π. ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΚΑΛΛΙΓΕΡΗ

ΛΙΓΟ ΠΡΙΝ ΤΟ ΤΕΛΟΣ... ΜΙΑ ΝΕΑ ΑΡΧΗ

ΔΙΝΟΝΤΑΣ ΕΛΠΙΔΑ ΣΤΟΝ ΤΑΜΟ

Αρχειον

ΠΡΟΛΟΓΟΣ
Μητροπολίτου Λεμεσού κ. Αθανασίου